

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny wynikające z realizacji programu nauczania w oparciu o podręcznik do religii wydawnictwa Święty Wojciech „Szukam miłości” dla czwartej klasy liceum oraz czwartej i piątej klasy technikum.

Przedmiot: religia

Program – AZ-5-01/18

Numer podręcznika: **AZ-34-01/18-PO-18/23**, zatwierdzenie z dnia **26.06. 2023 r.**

Treści nauczania wynikające z podstawy programowej oraz wymagania dla uczniów dostosowane do każdej jednostki lekcyjnej zawartej w podręczniku podano w **rocznych planach wynikowych** opracowanych dla wszystkich poziomów nauczania.

Zasady oceniania (zgodne w wytycznymi Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski z 2008 r.):

- Ocenianiu nie podlegają praktyki religijne.
- Oceny z religii są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów).
- Nauczyciele religii są zobowiązani do podania wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych ocen śródrocznych i rocznych z religii oraz sposobu sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.
- Nauczyciele religii informują o warunkach i trybie uzyskania z religii oceny rocznej wyższej niż przewidywana.
- Nauczyciele religii są zobowiązani do dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych oraz edukacyjnych uczniów posiadających opinie wydane przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne.
- Oceny z religii ustala się w stopniach w zakresie skali od 1 do 6.
- Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji w ilości zgodnej z zasadami przyjętymi w szkole (przy dwóch godzinach zajęć w tygodniu, są to najczęściej dwa nieprzygotowania w półroczu).
- Nauczyciel może oceniać pamięciowe opanowanie modlitw, pod warunkiem, że postarał się o wytłumaczenie ich znaczenia w trakcie zajęć.

Obszary oceniania:

Ponieważ najważniejszym zadaniem nauczyciela jest spowodowanie samodzielnego uczenia się uczniów, przebieg zajęć powinien aktywizować uczących się do podejmowania działań mających na celu zdobywanie wiedzy oraz samodzielnego i twórczego wykorzystywania tego, co przyswoili. Dlatego też niezwykle ważnym obszarem jest oceniania aktywności uczniów na zajęciach oraz systematyczność w pracy na lekcji, w tym także prowadzenie i uzupełniania ćwiczeń będących integralną częścią podręcznika. Należy

zwracać uwagę na wykonanie przez uczniów quizów sprawdzających wiedzę na zakończenie każdego działu. Można przeprowadzać kartkówki, ale należy je zapowiedzieć i wyraźnie określić zakres materiału.

Szczególną uwagę należy zwrócić na prace dodatkowe wykonywane przez uczniów. Może to być przygotowanie do udziału w konkursach, w proponowanych zajęciach dodatkowych, wystąpieniach w szkole lub poza nią (o charakterze religijnym), udziału w działaniach mających na celu niesienie pomocy innym, wynikającym z realizacji przykazania miłości Boga i bliźniego.

Ogólne kryteria ocen z religii:

Celujący:

Uczeń:

- spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą
- posiada wiedzę wykraczającą poza program oraz potrafi ją twórczo wprowadzać w życie
- aktywnie uczestniczy w zajęciach i systematycznie prowadzi ćwiczenia
- wykonuje dodatkowe zadania dla chętnych
- bierze udział w konkursach przedmiotowych
- uczestniczy w zajęciach dodatkowych o tematyce religijnej w szkole lub parafii

Bardzo dobry

Uczeń:

- opanował wiedzę i umiejętności określone programem nauczania
- ma prawidłowo uzupełnione ćwiczenia w podręczniku
- chętnie i systematycznie uczestniczy w zajęciach
- jest aktywny na zajęciach
- okazuje szacunek podczas modlitwy i słuchania Słowa Bożego

Dobry

Uczeń:

- opanował wiedzę i umiejętności określone programem nauczania
- ma dobrą umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy
- osiąga postępy podczas zajęć
- jest chętny do pracy

- okazuje szacunek podczas modlitwy i słuchania Słowa Bożego

Dostateczny

Uczeń:

- opanował wiedzę i umiejętności umożliwiające dalsze zdobywanie wiedzy,
- w jego wiadomościach są wyraźne luki
- wykazuje chęć do pracy na zajęciach
- ma braki w wykonywaniu ćwiczeń
- okazuje szacunek podczas modlitwy i słuchania Słowa Bożego

Dopuszczający:

Uczeń:

- zdobyte wiadomości nie są wystarczające do uzyskania podstawowej wiedzy religijnej
- niechętnie uczestniczy w zajęciach
- wymaga pomocy przy wykonywaniu prostych zadań

Niedostateczny:

Uczeń:

- nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania
- notorycznie brak mu chęci do pracy i uczestniczenia w zajęciach

Ponieważ religia jest przedmiotem nieobowiązkowym, należy przed ewentualnym wystawieniem oceny niedostatecznej, zbadać sytuację ucznia, podjąć próbę rozmowy z wychowawcą, pedagogiem, rodzicami (opiekunami prawnymi), etc. i spróbować udzielić uczniowi wszelkiej możliwej pomocy, aby podjął on próbę sprostania stawianym przed nim wymaganiom.

Sposoby informowania uczniów i rodziców o ocenach:

1. Na pierwszej lekcji przedstawiamy zasady przedmiotowego oceniania i tłumaczymy wszelkie wątpliwości
2. Na pierwszych zebraniach w roku szkolnym informujemy o nim rodziców
3. Przedmiotowy system oceniania przekazujemy do wiadomości wychowawcy, dyrekcji i rodziców (powinien być on dostępny na obowiązującej w szkole platformie cyfrowej)
4. Uczniowie muszą być poinformowani o możliwości uzupełniania zaległości wynikających z nieobecności w szkole lub brakach pojawiających się na bieżąco

5. Wszystkie wystawione oceny są umieszczane na obowiązującej w szkole platformie cyfrowej możliwie jak najszybciej
6. Jeżeli nauczyciel przeprowadza prace pisemne obowiązujące ucznia, powinien udostępnić je rodzicom do wglądu na zebraniach lub konsultacjach (można też prosić rodziców o podpis pod otrzymaną oceną w ćwiczeniach lub na dodatkowych kartkach)

Szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne oceny:

I semestr					
Rozdział	celujący	bardzo dobry	dobry	dostateczny	dopuszczający
I. Żyję, aby kochać	→ wyczerpująco opisuje chrześcijańską wizję szczęścia, z uwzględnieniem dążenie do miłości → wykazuje, że uczucia to naturalne elementy psychiki każdego człowieka → udowadnia, że modlitwa jest drogą przemiany człowieka → omawia obraz Boga z podaniem przykładów biblijnych	→ wyjaśnia, że pragnienie szczęścia, kochania i bycia kochanym są wpisane w serce każdego człowieka → objaśnia sens słów św. Matki Teresy z Kalkuty: „Rób małe rzeczy z wielką miłością” → wyjaśnia, kiedy uczucia nabierają wartości moralnej → ukazuje wartość modlitwy w kształtowaniu dojrzałej miłości → wykazuje, jak istotna jest zdolność dawania dobrego świadectwa → uzasadnia, że modlitwa jest wyrazem miłości do Boga i drugiego człowieka → wymienia cechy Boga na podstawie tekstów biblijnych	→ tłumaczy, że źródłem miłości jest sam Bóg (1 J 4, 8.16), który przez krzyż Jezusa Chrystusa objawił pełnię miłości (Rz 5,8) → opisuje uczucia ludzkie → dowodzi konieczności związku modlitwy z czynami i czynów z modlitwą, → wyjaśnia, na czym polega świadectwo chrześcijańskiego życia → omawia trudności związane z modlitwą i sposoby ich przezwyciężania → wykazuje, że często posiadamy w naszych sercach zafałszowany obraz Pana Boga	→ wyjaśnia dlaczego powinniśmy odpowiedzieć na miłość Chrystusa swoim życiem jak mamy ją w praktyce realizować → definiuje ludzkie uczucia → potrafi dostrzec związek poszczególnych części przykazania miłości → rozumie, co oznacza wezwanie do naśladowania Boga → charakteryzuje modlitwę jako dialog człowieka z Bogiem	→ podaje przykłady, jak mamy w praktyce realizować miłość Chrystusa → podaje główne kategorie uczuć → wymienia powody organizowania akcji charytatywnych → poddaje przykłady chrześcijańskiego życia → wymienia trudności związane z modlitwą

II Miłość niejedno ma imię	→ wyczerpująco wyjaśnia, że bezwarunkowa miłość Boga stanowi źródło istnienia człowieka i tworzenia relacji międzyludzkich → referuje naukę Kościoła dotyczącą zbawienia i podaje przykłady wiary patriarchów i proroków → omawia zależności między miłością samego siebie, a relacją z Bogiem i bliźnim → tłumaczy konieczność wzięcia odpowiedzialności za Ojczyznę, społeczeństwo i bliźniego → wyjaśnia charakter sakramentów w służbie człowiekowi	→ dostrzega wertykalny kierunek powołania do miłości → opisuje Osobę Jezusa, który przychodzi z darem zbawienia → rozpoznaje prawdziwy obraz Boga → wyjaśnia sposoby równomiernego dbania o swoje ciało i duszę i pracy nad sobą → zaznajamia się z wymaganiami Ewangelii mówiącymi o równości wszystkich wobec Boga → wyjaśnia rolę religii w kształtowaniu patriotyzmu i postaw społecznych → przedstawia rodzaje powołań w Kościele i sposób ich realizacji → uzasadnia, że święcenia i małżeństwo są sakramentami w służbie drugiemu człowiekowi	→ uświadamia sobie, że fundamentem miłości i każdej relacji jest miłość Boga do człowieka → zapoznaje się z Nauką Kościoła i pojęciem konstytucji dogmatycznej → omawia, że oprócz wolnej decyzji człowieka, nic go nie może od Boga oddzielić → omawia mechanizmy powstawania nierówności społecznych → omawia na czym polega szacunek i miłość do Ojczyzny → charakteryzuje powołanie mężczyzny i kobiety → uzasadnia potrzebę modlitwy o powołania i za powołanych	→ rozpoznaje ważne dla siebie relacje oparte na miłości → zacieśnia relację z Bogiem przez częstszą lekturę Pisma Świętego i osobistą modlitwę → świadomie odrzuca zafałszowania obrazu Boga → odróżnia miłość własną od egoizmu i egocentryzmu → wyjaśnia dlaczego cielesność jest darem → wyjaśnia na czym polega patriotyzm → omawia czym jest życie zakonne → układa prostą modlitwę o powołania	→ definiuje pojęcie miłości → podejmuje próby odkrywania we własnym życiu Bożej łaski → wyjaśnia, że dostatecznym powodem podjęcia pracy nad sobą jest świadomość wyjątkowej wartości człowieka → poznaje postacie świętych, którzy cechowali się heroiczną miłością bliźniego → wskazuje przestrzeń do służenia w Kościele → wymienia rodzaje powołań w Kościele
----------------------------------	---	---	---	---	--

III. Przykazanie miłości	→ wyczerpująco omawia sens miłości, także nieprzyjaciół → omawia wszystkie rodzaje miłości ze wskazaniem odpowiednich fragmentów Biblii → tłumaczy sens rachunku sumienia w życiu człowieka → wykazuje, że ekumenizm i dialog międzyreligijny służą odkrywaniu prawdy o człowieku i jego wiecznym przeznaczeniu oraz zacieśnianiu współpracy na polu rozumienia i postrzegania świata przez różne religie	→ wyjaśnia, że miłość jest podstawą budowania relacji międzyludzkich → objaśnia, że miłość nieprzyjaciół wymaga dojrzałości i podjęcia określonych decyzji → argumentuje w oparciu o fragmenty Biblii, że ludzie powinni pomagać sobie bezinteresownie → tłumaczy, że w okazywaniu miłości konieczne są uczynki ją wyrażające → tłumaczy, że rachunek sumienia służy rozeznawaniu dobra i zła → wskazuje, w jaki sposób można kochać Kościół → tłumaczy, że działania ekumeniczne mają na celu przywrócenia widzialnej jedności wszystkich chrześcijan	→ tłumaczy, że miłość wymaga konkretnych postaw i czynów → podaje argumenty przemawiające za tym, że nie warto kroczyć drogą zemsty i nienawiści → tłumaczy, że ludzie powinni odnosić się do siebie z szacunkiem i troską → podaje różne sposoby wyrażania miłości → opisuje, że podczas przeprowadzania rachunku sumienia wzrasta wrażliwość na poruszenia duszy → wnioskuje, że dbanie o Kościół jest obowiązkiem każdego jego członka → wskazuje, w jaki sposób można rozwijać działania zarówno na polu ekumenicznym, jak i w zakresie dialogu międzyreligijnego	→ opisuje, w jaki sposób można okazywać miłość bliźniemu → tłumaczy, że nienawiść wobec osób, które nas skrzywdziły, nie polepszy naszego życia, → omawia sposoby okazywania troski drugiemu człowiekowi → omawia słowa i czyny wyrażające miłość → podaje zasady przeprowadzenia rachunku sumienia → objaśnia, że jako ochrzczony jest częścią wspólnoty Kościoła → omawia sposoby troski o Kościół → wnioskuje, że dialog międzyreligijny może być drogą do jedności w podzielonym świecie	→ wymienia czyny wynikające z miłości bliźniego → tłumaczy, że zemsta nie daje radości i wewnętrznego uspokojenia → wymienia sposoby okazywania troski drugiemu człowiekowi → przeprowadza rachunek sumienia → tłumaczy pojęcia ekumenizm i dialog międzyreligijny
--------------------------------	--	--	---	---	--

IV. Miłość czy miłości?	→ wskazuje na Boga jako jedyne źródło szczęścia → omawia chrześcijańską wizję szczęścia i zasady tworzenia relacji międzyludzkich → opisuje, na czym polega integralna współpraca płci → omawia cechy i przymioty miłości na podstawie Hymnu o miłości św. Pawła	→ tłumaczy, że Bóg i przykazania Boże wskazują drogę do szczęścia → tłumaczy, że w chrześcijańskiej wizji świętości szczęście powiązane jest z odkrywaniem tożsamości dziecka Bożego → tłumaczy, że kierunek powołania do miłości można określić jako wertykalny → przedstawia hierarchię cnót i wskazuje praktyczne możliwości ich nabywania → tłumaczy, jak istotne jest wyrażanie miłości, budowanie więzi i rodzicielstwo → tłumaczy różnice między stanem zakochania a kochaniem	→ definiuje pojęcie konsumpcjonizmu → wskazuje zafałszowane wizje szczęścia obecne we współczesnej kulturze → podaje przykłady osób (nie tylko świętych) kierujących się miłością → wymienia konsekwencje stosowania się do przykazania miłości w relacji do Boga, drugiego człowieka i samego siebie → wymienia główne funkcje płciowości → objaśnia, że uczucia i emocje są bardzo ważne i stanowią pomoc dla człowieka	→ opisuje różne koncepcje pseudo szczęścia → wyjaśnia pojęcia: materialistyczny konsumpcjonizm i hedonizm → definiuje miłość → omawia sens rozwijania cnót boskie i kardynalne w relacjach z Bogiem, drugim człowiekiem i samym sobą → argumentuje, jak dużą wartość ma wzajemna pomoc/uzupełnianie się małżonków → wymienia uczucia pojawiające się w miłości	→ rozpoznaje i nazywa ważne dla siebie relacje oparte na miłości → wymienia cnoty boskie i kardynalne → wymienia cechy małżeństwa
II semestr					
V. Bóg kocha człowieka i chce jego szczęścia	→ omawia powołania mężczyzny i kobiety oraz ich roli w stwórczym i odkupieńczym planie Boga → tłumaczy naukę Kościoła na temat świętości życia w wymiarze wiecznym	→ przedstawia konsekwencje stworzenia mężczyzny i kobiety → wskazuje różnice prowadzące do integralności płciowej → wymienia i charakteryzuje drogi realizacji powołania → omawia naukę Kościoła dotyczącą życia wiecznego i podaje przykłady zastosowania jej we własnym życiu → podaje argumenty za obroną zagrożonego życia → przedstawia i uzasadnia naukę Kościoła na temat in vitro	→ omawia, że Bóg stworzył człowieka jako mężczyznę i kobietę → przedstawia sens ludzkiej płciowości → definiuje pojęcie „powołanie” → wymienia etapy procesu beatyfikacyjnego i kanonizacyjnego → wymienia wartości pro-life → wymienia sposoby poszanowania życia i godności człowieka (zdrowie, badania naukowe, in vitro, integralność cielesna)	→ przyjmuje zamysł Stwórcy wobec mężczyzny i kobiety → wyjaśnia pojęcie integralności płciowej → pomaga innym w rozeznaniu powołania → argumentuje, że świętość jest powołaniem każdego człowieka → wyjaśnia, że życie ludzkie jest święte → tłumaczy pojęcie in vitro	→ tłumaczy sens płciowości człowieka → rozpoznaje własne powołanie → podaje przykłady świętych i błogosławionych, którzy radykalnie zmienili swoje życie

VI. W miłości ku szczęśliwej rodzinie	→ uzasadnia zbawczy charakter sakramentu małżeństwa → wymienia psychologiczne cechy charakterystyczne dla świata mężczyzn i świata kobiet → objaśnia zadania rodziny chrześcijańskiej	→ uzasadnia, że sakramentalne małżeństwo nie jest jedynie potwierdzeniem wzajemnej miłości kobiety i mężczyzny, ale ma wymiar zbawczy → tłumaczy, że istnieją przeszkody, które mogą uniemożliwić zawarcie ważnego sakramentu małżeństwa → tłumaczy, że rodzina chrześcijańska jest fundamentalną wspólnotą, konieczną dla prawidłowego wzrostu fizycznego, psychicznego, jak również duchowego	→ przedstawia, w jaki sposób możemy się uczyć kochać → tłumaczy, że miłość to nie tylko uczucie, jak się często ją przedstawia, ale decyzja woli człowieka, który pragnie szczęścia drugiego człowieka → tłumaczy, że sakrament małżeństwa ma służyć wzajemnemu uświęcaniu małżonków na drodze do zbawienia → tłumaczy konieczność traktowania dziecka z odpowiedzialnością i rozeznanem, gdyż to one warunkują jego wzrastanie → wyjaśnia, że rodzina ma ogromny wpływ na każdego człowieka i że jej członkowie powinni w niej wzrastać w każdej płaszczyźnie, szczególnie moralnej i duchowej	→ tłumaczy, że miłość wymaga poznania umysłu, a nie jedynie porywu serca, → tłumaczy, że budowanie prawdziwej miłości jest procesem, w który trzeba się świadomie zaangażować → przedstawia, czym różni się małżeństwo sakramentalne od niesakramentalnego → wnioskuję, że sakramentalne małżeństwo, aby zaistniało, musi być zawierane w sposób w pełni świadomy, w trosce o dobro obu osób je zawierających → wskazuje, w jaki sposób rodzice dziecka winni wspierać je, by mogło najlepiej realizować swój potencjał → wskazuje, jakie owoce przynosi wspólne wyznawanie wiary w rodzinie	→ przedstawia, czym wyróżnia się miłość na tle innych więzi → wie czym jest sakrament → omawia, że rodzina jest wspólnotą → objaśnia, że dziecko potrzebuje uważnej troski rodziców dbających o jego wszechstronny rozwój → objaśnia, że Święta Rodzina powinna być wzorem i punktem odniesienia dla każdej rodziny, szczególnie chrześcijańskiej
---------------------------------------	---	---	---	---	---